

Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se
Dnr A2016/01307/I

Sundbyberg stads synpunkter på regeringens promemoria den 21 juni 2016 - Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga

Flyktingpolitiken är ett statligt ansvar och Sundbybergs stad anser därför att det är rimligt att staten ersätter kommunerna för uppsägningstid och omställningskostnader som följer av det nya ersättningssystemet.

Sundbybergs stad menar att det behövs en konstruktiv diskussion om hur samhället ska se på gruppen ensamkommande barn och unga. Det finns risk att dagens system behandlar alla ensamkommande barn och unga som en grupp och att insatser görs som de inte alltid är i behov av. Det nya förslaget kan ge socialtjänsten större flexibilitet i att mer fokusera på varje persons individuella styrkor och förmåga än på omhändertagande.

Sundbybergs stad delar uppfattningen att det finns ett stort behov av att förenkla regelverket, dämpa kostnadsutvecklingen och minska den administrativa bördan av nuvarande ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga. Staden anser dock att tidsperioden för införandet av ett nytt ersättningssystem är för kort. Det krävs en längre omställningstid och Sundbybergs stad föreslår därför att det nya systemet införs tidigast från den 1 januari 2018.

Staden menar att det saknas konsekvensanalys av att asylsökande ensamkommande som fyller 18 år som regel ska överföras till Migrationsverkets anläggningsboende. Staden anser att det måste vara Migrationsverkets ansvar att se till att det först finns anläggningsboenden som är anpassade till målgruppen med närhet till den kommun där den unge tidigare varit placerad enligt socialtjänstlagen (SoL). Detta för att inte bryta de relationer och nätverk som redan byggts upp. Konsekvensen kan annars bli att tiden för etablering förlängs.

Schablonersättning vid mottagandet av asylsökande

Sundbybergs stad konstaterar att omställningen kommer att, för staden, medföra betydande kostnader. Staden förordar en schablonersättning som modell för mottagande i anvisningskommunen, men anser att 52 000 kronor per barn är för lågt beräknad. Staden tillstyrker föreslagen schablon för när uppehållstillstånd beviljas och att denna kan fördelas med hälften vardera till anvisnings- och placeringskommun om barnet är placerat i annan kommun.

Staden förordar schablonersättning som modell för dygnsplacering, men anser att föreslagen ersättningsnivå, 1350 kronor per dygn, är för lågt beräknad i förhållande till kostnadsläget. Sundbybergs stad förordar att ersättning utgår för faktiska kostnader i vissa fall men anser att Migrationsverket, inom ramen för sin prövning, inte ska kunna göra någon bedömning av den unges vårdbehov.

Staden ställer sig positiv till föreslagen schablon som ersättningsmodell för unga 18 - 21 år, men anser att beloppet 750 kronor är för lågt. Vidare anser staden att det i en extraordinär situation måste finnas möjligheter att återsöka extrakostnader. Staden anser dessutom att frågan om kostnader för barn och unga som nekats uppehållstillstånd men som inte kan förmås lämna landet måste beaktas inom ramen för ersättningsystemet.

Socialtjänstens utrednings- och uppföljningskostnader kommer inte att förändras av det nya ersättningsystemet, då barn även i fortsättningen ska placeras i familjehem eller hem för vård eller boende (HVB). Den nuvarande utredningsersättningen om 39 000 kr respektive 31 000 kr är alltså relevant.

Stadens kostnader för gode män

Stadens normalarvode till god man uppgår till 2 000 kronor/månad och grundar sig på 10 timmars nedlagd tid á 200 kronor. Därtill kommer kostnadsersättning och sociala avgifter. Stadens kostnad kan därför uppskattas till 3 000 kronor per månad. Med Migrationsverkets nuvarande handläggningstid behåller barnet sin gode man i nära ett år. I sammanhanget har Sveriges kommuner och landsting (SKL) beräknat kommunernas kostnad för rekrytering, tillsyn och utbildning av gode män till 8 500 kr per barn. Sundbybergs stads faktiska kostnad för god man uppskattas därför till knappt 45 000 kronor per barn. Mot bakgrund av ovanstående vill Sundbybergs stad framhålla att den föreslagna schablonersättningen på totalt 52 000 kronor är för låg.

Med minskad ersättning finns risk för att gode människors uppdrag måste begränsas och att behovet av kontaktperson enligt SoL för kompletterade stöd för att främja integration ökar. Det riskerar att bli mindre effektivt och dessutom påverka kvaliteten. Lägre arvoden förväntas också påverka möjligheten att rekrytera gode män.

Schablonersättning vid dygnsplacering

Förslagen i promemorian förutsätter att fler asylsökande från 16 år och uppåt är mogna för självständigt boende med stöd. Dessutom förutsätts att kostnaderna för stödboende är lägre än för köpta familjehem och HVB samt att det finns tillgång till platser inom boendeformen. Sundbybergs stads erfarenhet är att så inte är fallet.

Faktiska kostnader

Sundbybergs stad har idag ansvar för totalt 153 ensamkommande barn, ungdomar och unga vuxna. (varav 93 asylsökande och 60 kommunplacerade med PUT).

Den kraftiga ökningen under hösten 2015 har medfört att staden har haft stora svårigheter att rekrytera medarbetare vilket i sin tur medfört att alla utredningar inte är slutförda.

	Uppskattning vård dygn (vdn) 2017 baserat på utfall och prognos 2016	genomsnitt kostnad per vdn	nya förslaget	differens
Interna familjehem	6 176	368	1 350	982
Extern familjehemsvård	5 410	1 689	1 350	- 339
Externa jourhem	16 908	1 867	1 350	- 517
Extern stödboende	6 054	1 618	750	- 868
HVB	14 446	2 117	1 350	- 767
Internt HVB med boendekedja (stöd- och träningsboende)	5 152	1 160	1 136	- 24
Summa	54 146	1 470	1 214	- 256

Tabell 1: Differens mellan nuvarande kostnader (2016 till och med augusti) och föreslagna ersättningsnivåer i Sundbybergs stad för olika boendeformer.

Under förutsättning att behoven av vård dygn inom respektive boendeform kvarstår skulle stadens kostnader överstiga ersättningen med uppskattningsvis 13 miljoner kronor.

Riksdagen beslutade den 21 juni 2016 om nya asylregler kring tillfälliga uppehållstillstånd och begränsade möjligheter till återförening. I promemorian saknas en analys av huruvida de nya asylreglerna kommer att påverka den psykiska hälsan hos de asylsökande och därmed sammanhängande behov av stöd och behandling. Sundbybergs stad bedömer att det därför är svårt att beräkna hur stor andel av de asylsökande som behöver stödboende med lägre omhändertagande

Planering för mer självständigt boende har eller bedöms kunna påbörjas för omkring hälften av de myndiga ovan vilket är färre än vad som förutsätts i förslaget. De unga vuxna är intresserade av ökad självständighet så det är inte något hinder men däremot krävs personlig mognad hos individen, personella resurser för verkställande samt tillgång till lämpliga platser.

Staden upphandlade stödboende under 2015 utifrån de förutsättningar som gällde då och är bundna av avtal t.o.m. 30 september 2017. Priset per vård dygn (vdn) varierar mellan 885 till 2195 kr, genomsnittspriset är 1360 kr. Stödboende med personal dygnet runt kostar mellan 1215 – 3250 kr/vdn, i genomsitt 1698 kr. Under 2017 kan en ny upphandling påbörjas där insatsen stödboende definieras utifrån det nya regelverket. Det finns en brist på platser på marknaden vilket påverkar prisbildningen. Staden behöver omställningstid för att tillskapa fler platser inom kommunen utifrån den nya boendeformen och prisnivån.

Idag saknas specifik ersättning för stadens löpande kostnader för uppföljning, omprövning och utslussning av de asylsökande och anvisade som mottagits. Endast

Sundbybergs
stad

Kommunstyrelsen

2016-08-23

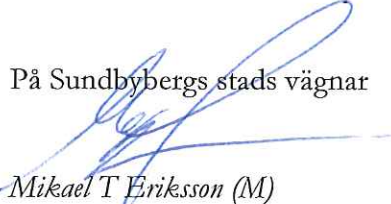
DNR KS-0400/2016

4 (4)

kostnaden för den initiala utredningen har ersatts av staten. Personalkostnaden har ansetts kunna inrymmas i den mer generösa ersättningen för placeringar. I promemorians förslag finns inte det utrymmet.

Per augusti 2016 har staden tagit emot ett fåtal nya individer. Under förutsättning av att ett stort antal ensamkommande barn inte söker asyl i Sverige kommer därför utredningarna som ska täckas av schablonen att minska. Men den nuvarande ersättningen bidrog dessutom till att finansiera övrig handläggning. Totalt har staden fått nära 3 miljoner kronor 2015-2016.

På Sundbybergs stads vägnar

Mikael T Eriksson (M)
kommunstyrelsens ordförande